

A MAGYAROK VÁNDORLÁSA

A sztyepp: Kínától - Kárpát-medence térségéig

- 2. ée-től: nomád népek legeltető területe
- lavinaszerű népmozgások
- kr.e. 800k. szkíták (iráni alánok) – beolvadnak: kr.e.300 szarmaták (iráni alánok)- beolvadnak: 370 k.: hunok megjelenése – köv.: 568. avarok a Duna-Tisza vidékén – majd: bolgár-török birod (onogurok)– ezt: **Kazár birodalom** követte (670): **6-10. sz.** tartós állam
- **Kazár birodalom: 6-10. sz.** tartós állam
- állam: két fejedelem: kagán és alkirály
- zsidó hit: ok – függetleníteni akarták magukat a mohamedán és keresztény hatástól
- állattenyésztés, földművelés (csoroszlyás eke), városok
- Nomád állattartás: ló, juh. (lovas népek), hordozható nemezsátrak, katonai vállalkozások: fegyverzet fejlődése (vas elterjedése is ekkor): íj, nyíl, rövid kard + lándzsa – a művészet, fegyverzet, hitvilág szkíta hatást tükröz: csodaszarvas, turulmadár

Baskíria – Magna Hungaria (kr.e. 5.sz- kr.u. 5.sz)

- Kr.e.500-Kr.u.550-körül a magyarok Baskíriába (Magna Hungaria) vándoroltak. (A **Volga és a Káma folyó**, valamint az Urál-hegység által határolt terület.)
- Vándorlás: nomád népmozgás következtében. (Ok lehet: 552. Türk Birod megalapítása Belső-Ázsiában – ezek megverték az avarokat, akik a Kárpát-Medencébe nyomultak)
- Életmód: földbe mélyített házak, kerek jurta (nemezzel borított sátrak)
- Földművelés: vaspapucsos faeke
- A hét törzs kialakulása: Nyék, Megyer, Kürtgyarmat, Tarján, Jenő, Kér, Keszi (a törzsnevek egy része helynevekként ma is megtalálható ezen a területen.)
- Társadalom: A törzsfőket **uraknak**, a nemzetségfőket **bőknek**, a köznépet **ínnek** nevezték.
- A XIII.sz-ban talált itt a magyarok leszármazottaira Julianus barát. 160.old.

Levédia (VIII.sz.) 173.old.

- A VIII.sz.közepén: átköltözés a Volga és a Don vidékére, Levédiába.
- Betagozódás a Kazár Birodalomba
- közvetlenül kapcsolatba a török-bolgár (onogurok) népekkel - szintén kazár fennhatóság alatt
- A letelepülő állattenyésztés
- Mezőgazdaság: csoroszlyás eke, szőlőtermesztés, szántóföldi földművelés, a belterjes zöldségtermesztés, kertkultúra
- Iráni és török jövevényszavaink :
- Török: ökör, bika, üsző, borjú, tinó, ürü, kos, gyapjú, kecske, disznó, kecske, túró, sajt, köpü, tyúk, árpa, eke, boglya, öröl, dara, búza, sarló, tarló, szőlő, bor, gyümölcs, alma, körte, dió, törvény, gyűl, sereg, bélyeg, bűn
- Iráni (alán): vért, vám, vásár, kard, gazdag, üveg, híd, vért, asszony
- Megismerkedés a három nagy monoteista vallással: a kereszténységgel, a zsidó és a mohamedán hittel.
- Kialakul kazár mintára a hadfelépítés tizes rendszere és a rovásírás.
- A kazár kaganátus - kettős fejedelemség.

- A magyarok: kende (v. kündü - főfejedelem), de a valóságos hatalom a gyula (hadvezér) kezében
- bírói tisztség: a horka
- A Kazár Birodalomhoz való tartozás bizonyos adófizetéssel és meghatározott katonai szolgálattal is járt.

A magyarok eredetéről Anonymus alapján (az alán-magyar kapcsolat emléke)

"Mivel pedig Hunor és Magyar Ménrótnak elsőszülött fiai voltak, apjuktól megválva külön sátrakba költöztek. Történt pedig egy napon, hogy kimentek vadászni, a pusztaságban egy szarvasüő bukkant fel előttük, s amint üldözőbe vették, az a maeotisi ingoványokba menekült előlük. Mivel itt teljesen eltűnt a szemük elől, sokáig keresték, de nem tudtak nyomára akadni. (...) Letelepdedvén tehát a maeotisi ingoványok közé, ki sem mozdultak onnan öt évig. A hatodik évben kikalandoztak, s egy pusztaság helyen véletlenül Belár fiainak férjeik nélkül otthon maradt feleségeire és gyerekeire bukkantak. Kiket is vagyonostul sebesen vágtatva elragadtak. (...) Történetesen az alánok fejedelmének, Dulának két lányát is elfogták a gyermekek között, ezek egyikét Hunor, másikat Magyar vette feleségül. (...) Igen hatalmas nemzetséggé nőttek, úgy hogy az a föld sem befogadni, sem táplálni nem tudta őket."

Csodaszarvas -153.old. – szkíta hatás

Etelköz (9.sz)

- A IX.sz.közepe elszakadás a Kazár Fejedelemségtől
- Jelentős fordulat: Népünk függetlenné vált
- A szállásterületeit kiterjesztése az Al-Dunáig és a Déli-Kárpátokig
- Folyóköz: a Duna és a Dnyeper közti sztyeppe
- írott források: Dzsaihani perzsa tudós, Gardizi perzsa történettudós, Ibn Ruzsza arab földrajztudós művei). 202, 204. old.
- Önálló törzsszövetség kialakulása
- Álmos fejedelem. - 203.old. – vérszerződés
- A kabarok csatlakozása – nyolcadik törzsként(a magyarok az oltalmukba vették őket – jelentős katonai erő!!)

Az Árpád-ház eredetmondája Anonymus Gesta Hungarorum alapján:

"Az Úr megtestesülésének nyolcszázkilencedik esztendejében Ügyek, nagyon sok idő múltán Mágóg király nemzetségéből való igen nemes vezére volt Szkítiának, aki feleségül vette Dentü-mogyerben Őnedbelia vitéznek Emes nevű leányát. Ettől fia született, aki az Álmos nevet kapta. Azonban isteni, csodás eset következtében nevezték el Álmosnak, mert teherben levő anyjának álmában isteni látomás jelent meg turulmadár képében, és mintegy reá szállva, teherbe ejtette őt. Egyszermind úgy tetszett neki, hogy méhéből forrás fakad, és ágyékából dicső királyok származnak, ámde nem a saját földjükön sokasodnak el. Mivel tehát az alvás közben feltűnő képet magyar nyelven álomnak mondják, és az ő születését álom jelezte előre, azért hívták őt szintén Álmosnak."

- Innen: zsákmányszerző hadjáratok:
- Szlávok ellen 204.old.
- Nyugat felé: Kárpát-medence - frankok és morvák szövetségében, akik egymás ellen harcoltak